

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. február 14.
(OR. en)

6289/23

COH 18
CLIMA 68
ENER 72
ENV 121
SOC 92
FIN 168

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2023. február 14.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	5884/23
Tárgy:	Az Európai Számvevőszék 22/2022. sz. különjelentése: „A szénorientált régióknak nyújtott uniós támogatás: kevés figyelmet fordítanak a társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulásra” – A Tanács következtetései (2023.02.14.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Számvevőszéknek „A szénorientált régióknak nyújtott uniós támogatás: kevés figyelmet fordítanak a társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulásra” című, 22/2022. sz. különjelentéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács (Gazdasági és Pénzügyek) a 2023. február 14-i 3931. ülésén jóváhagyott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

„A szénorientált régióknak nyújtott uniós támogatás: kevés figyelmet fordítanak a társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulásra” című, 22/2022. sz. különjelentésről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

- (1) ÜDVÖZLI az Európai Számvevőszék (a továbbiakban: a Számvevőszék) 22/2022. sz. különjelentését, valamint a Bizottságnak a jelentésre adott válaszait;
- (2) NYUGTÁZZA, hogy a Számvevőszék az ellenőrzés keretében azt vizsgálta, hogy az Európai Szociális Alapból (ESZA), az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), és a Kohéziós Alapból (KA), a 2014 és 2020 közötti időszakban, hét, mintaként szolgáló, uniós szénorientált régióknak nyújtott uniós támogatás eredményesen hozzájárult-e a régiók társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulásához. A Számvevőszék arra összpontosított, hogy:
 - az elbocsátott szénipari munkavállalók megfelelő képzésben és támogatásban részesültek-e,
 - a tagállamok a Bizottsággal együtt meghatározták-e a társadalmi-gazdasági fejlesztési szükségleteket és ennek megfelelően irányozták-e elő a forrásokat,
 - az uniós fűtőszéntermelés visszaesésével párhuzamosan csökkent-e a fűtőszénből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás;
- (3) TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az ellenőrzés eredményei és ajánlásai elősegítik majd az európai zöld megállapodás részét képező Igazságos Átmenet Alap (IÁA) költséghatékony végrehajtását;

- (4) TUDOMÁSUL VESZI a jelentés megállapításait, különösen azt, hogy:
- az elbocsátott szénipari munkavállalók uniós finanszírozású képzésekben vehettek részt, de részvételi adatok nem állnak rendelkezésre,
 - a kiválasztott szénorientált régiók a területi kohéziót célzó uniós források felhasználása során kevés figyelmet fordítottak a társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulásra,
 - a szénorientált régióknak nyújtott uniós támogatás eddig nem irányult igazán célzottan a munkahelyteremtésre és az energetikai átalakulásra,
 - bár összességében javult a helyzet, egyes tagállamokban a szén továbbra is jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátási forrást jelent,
 - a bezárt vagy felhagyott bányák metánkibocsátására vonatkozó beszámolás nem volt kellően megbízható, valamint az érintettek felkérést sem kaptak ezen beszámolók elkészítésére;
- (5) KIEMELI, hogy a tagállamok számára kihívást jelent, hogy hatékonyan használják fel az Igazságos Átmenet Alapot az átalakulás társadalmi-gazdasági és környezeti költségeinek enyhítésére, tekintettel az Alap NextGenerationEU-forrásainak korlátozott időkeretére és Oroszország Ukrajna elleni, jelenleg zajló agresszív háborújára; ezért FELKÉRI a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a tagállamokkal, és folyamatosan segítse őket a szóban forgó beruházások végrehajtásában, beleértve az átalakulást szolgáló nagyprojekteket is;

(6) EGYETÉRT a Bizottság véleményével, amelyet a számvevőszéki jelentésben foglalt megállapításokra és ajánlásokra adott válaszok tartalmaznak, különösen az alábbiakkal:

- a szénorientált régiók „társadalmi-gazdasági és energetikai átalakulása” nem volt konkrét célja a 2014–2020-as kohéziós politikai forrásokat alátámasztó jogi keretnek, és a tagállamok nem voltak kötelesek a 2014–2020-as programok tárgyalásakor a szénorientált régiókat különös módon kezelni,
- az uniós finanszírozású képzésekben részt vevő elbocsátott szénipari dolgozókra vonatkozó adatok hiányoztak, mert nem volt jogszabályi követelmény e konkrét csoport részvételi adatainak begyűjtésére vonatkozóan,
- a 2021–2027-es programozási időszakban az igazságos átmenet mechanizmusra és annak IÁA-pillérére vonatkozó programozás teljes mértékben figyelembe veszi a szén-, tőzeg- és palaolaj-kitermelő régiók, valamint a karbonintenzív régiók szükségleteit,
- Ukrajna 2022. februári orosz invázióját követően a Bizottság tudomásul vette, hogy a tagállamoknak – az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentése érdekében – rövid távon még növelniük kellhet szénfogyasztásukat, mielőtt áttérhetnének a megújuló energiaforrásokra, de jelezte, hogy mindeközben szem előtt kell tartaniuk a 2030-as éghajlat-politikai és energetikai célok teljesítését,
- amellett, hogy elismerte a rövid távú intézkedéseket, a Bizottság a megújuló energiaforrásokra való uniós átállás felgyorsítását sürgette, mivel így gyorsan csökkenthető az import, miközben teljesíthetők a 2030-ra és 2050-re vonatkozó energia- és éghajlat-politikai célok;

(7) NYUGTÁZZA a Számvevőszék ajánlásait, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy:

- ellenőrizze, hogy a tagállamok eredményesen és hatékonyan használják-e fel az Igazságos Átmenet Alap forrásait a szénorientált és a karbonintenzív régiókban a klímasemlegességre való átállás társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítésére, a még be nem nyújtott területi igazságos átmenet tervek és programok jóváhagyásakor, a területi igazságos átmenet tervek és programok módosításainak jóváhagyásakor, valamint végrehajtásuk nyomon követése és az arról való jelentéstétel során;
 - ossza meg a bezárt vagy felhagyott bányák metánkibocsátásának mérésével és felhasználásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat.
-